

Spis treści

Poznaj metodę	6	15	Countryside	72
Wprowadzenie	7		Wież	
Wymowa	8	16	Tools	76
			Narzędzia	
1 Character & Personality	10	17	Biology	80
Charakter i osobowość			Biologia	
2 House	14	18	Space & Astronomy	84
Dom			Kosmos i astronomia	
3 Housework & Gardening	18		Test 2	88
Prace domowe i ogrodowe				
4 Playground & Fun	22	19	Abstract Concepts	94
Plac zabaw i rozrywka			Pojęcia abstrakcyjne	
5 Body	26	20	Art	98
Ciało			Sztuka	
6 Emotions & Feelings	30	21	Music	102
Emocje i uczucia			Muzyka	
7 People & Relations	34	22	Cinema	106
Ludzie i relacje międzyludzkie			Kino	
8 Accessories	38	23	Architecture	110
Aksesoria, dodatki			Architektura	
9 Work	42	24	Literature	114
Praca			Literatura	
	Test 1	25	History & Government	118
	46		Historia i rząd	
10 Useful Verbs. Part 1	52	26	Language	124
Przydatne czasowniki. Część I			Język	
11 Animals	56	27	Media	128
Zwierzęta			Media	
12 Plants	60		Test 3	132
Rośliny				
13 Geography	64	28	Useful Adjectives. Part 1	138
Geografia			Przydatne przymiotniki. Część I	
14 Environment	68	29	Food & Cooking. Part 1	142
Środowisko			Jedzenie i gotowanie. Część I	
		30	Food & Cooking. Part 2	146
			Jedzenie i gotowanie. Część 2	
		31	Sports	150
			Sport	

32	Holiday & Free Time	154	45	Office & Business	212
	Wakacje i czas wolny			Biuro i interesy	
33	Shopping	158		Test 5	216
	Zakupy				
34	Clothes	162	46	Useful Verbs. Part 2	222
	Ubrania			Przydatne czasowniki. Część 2	
35	Lifestyle	166	47	Transport	226
	Styl życia			Transport	
36	Education	170	48	Communication	230
	Edukacja			Komunikacja	
	Test 4	174	49	The Internet	234
				Internet	
37	Useful Adjectives. Part 2	180	50	Telephones	238
	Przydatne przymiotniki. Część 2			Telefony	
38	Health	184	51	Economics	242
	Zdrowie			Ekonomia	
39	Crime	188	52	Money & Finance	246
	Przestępczość			Pieniądze i finanse	
40	Wars, Weapons, Assaults, etc.	192	53	Materials & Geometric Shapes	250
	Wojny, bronie, napaści itd.			Materiały i figury geometryczne	
41	Science & Technology	196	54	Mathematics	254
	Nauka i technologia			Matematyka	
42	Religion	200		Test 6	258
	Religia				
43	Politics	204		Answer key	264
	Polityka			Odpowiedzi	
44	Society	208			
	Społeczeństwo				

Jak ściągnąć nagrania MP3?

1. Wejdź na stronę dopobrania.prestonpublishing.pl i kliknij *Pobierz pliki audio*.
2. Utwórz konto i wpisz kod ..... w polu *Kod książki*.
3. Kliknij przycisk *Zarejestruj się*. W zakładce *Moja biblioteka* znajdziesz pliki MP3. Możesz je ściągnąć lub słuchać ich bezpośrednio na stronie.

allele	allel	building block	budulec	crustaceans	skorupiaki
amino acid	aminokwas	cap	kapelusz (grzyba)	cytoplasm	cytoplazma
antiviral	antywirusowy	cardiovascular	sercowo-naczyniowy	embryo	zarodek
arthropods	stawonogi	cell	komórka	epidermis	naskórek
bile	żółć	circulatory system	układ krążenia	excretion	wydalanie
bioluminescence	bioluminescencja	clinically tested	przebadany klinicznie	extracellular	poza-komórkowy
blossom	kwiat	cold-blooded	zmiennocieplny	filament	włókno
bond	wiązanie			firefly	światełlik
break down	rozkładać			foetus	plód

1. Uważano, że allel warunkujący brązowy kolor oczu jest dominujący, ale teraz naukowcy twierdzą, że to nadmiernie uproszczone podejście (do tematu).
2. Aminokwasy są ważną częścią naszej diety, bo są budulcem białek.
3. Nowy lek antywirusowy został przebadany klinicznie i stwierdzono, że jest wysoce skuteczny.
4. To jest rasowy terier i planujemy zabierać go na wystawy, gdy będzie troszkę starszy.
5. Żółć jest wytwarzana w wątrobie i odgrywa kluczową rolę w trawieniu lipidów.
6. Trwałe wiązania chemiczne między cząsteczkami różnych substancji przyczyniają się do tworzenia się substancji złożonych.
7. Kapelusz grzyba to jego górna część z charakterystycznymi blaszkami lub rurkami.
8. Powinieneś wykonywać sporo regularnych ćwiczeń, aby dbać o swój układ krążenia, jako że to pomoże ci uchronić się przed chorobą sercowo-naczyniową.
9. Węże są zmiennocieplne i często jadowite.
10. Znajdujące się w cytoplazmie komórki enzymy są odpowiedzialne między innymi za rozkład zbędnych produktów przemiany materii.
11. Dzień dobry! To jest pani pierwsze badanie ultrasonograficzne, prawda?
12. Na tym etapie dziecko nazywane jest zarodkiem, bo nie ma jeszcze ośmiu tygodni. Później nazywamy je płodem.
13. Egzema to reakcja alergiczna w naskórku, zewnętrznej warstwie skóry. Powoduje ona swędzącą wysypkę.

gills	blaszki (grzyba)	omnivorous	wszystkożerny	primate	ssak naczelnny
hereditary	dziedziczny	parasite	pasożyt	protein	białko
invertebrate	bezkęgowiec	phylum	typ	stamen	pręcik
lipid digestion	trawienie lipidów	pedigree	rodowód, rasowy	tissue	tkanka
membrane	błona	pistil	słupek	ultrasound	badanie ultrasonograficzne, USG
molecule	cząsteczka	porcupine	jeżozwierz	urea	mocznik
myriapods	wije	pores	rukki (grzyba)	urea nitrogen	azot mocznika
nucleic acid	kwas nukleinowy	predator	drapieżnik	venomous	jadowity
		prey	ofiara		

1. It was thought that the allele for brown eye colour was dominant, but now scientists claim this is an oversimplistic approach.
2. Amino acids are an important part of our diet as they are the building blocks of protein.
3. The new antiviral drug has been clinically tested and found to be highly effective.
4. It's a pedigree terrier and we plan to take it to shows when it's a little bit older.
5. Bile is produced in the liver and plays a key role in lipid digestion.
6. Lasting chemical bonds between molecules of different substances contribute to the creation of compound substances.
7. The cap of a mushroom is the top part with distinctive gills or pores.
8. You should do plenty of regular exercise to look after your circulatory system, as this will help protect against cardiovascular disease.
9. Snakes are cold-blooded and often venomous.
10. Found in the cytoplasm of a cell, enzymes are, among other things, responsible for breaking down waste.
11. Good morning! This is your first ultrasound, isn't it?
12. At this stage the baby is called an embryo, as it is not yet eight weeks old. After that, we call it a foetus.
13. Eczema is an allergic reaction in the epidermis, the outer layer of the skin. It causes an itchy rash.

Allel dominujący określamy słowami **dominant allele**, a recesywny – **recessive allele**.

Podobnie jak *zółć* w języku polskim, rzeczownik **bile** może być też używany w przenośni do określania silnych negatywnych emocji, np. *His resignation letter was full of bile. I hadn't realised he felt so badly about the team* – Jego wypowiedzenie (pracy) było pełne żółci. Nie zdawałem sobie sprawy, że odczuwał tyle złych emocji wobec zespołu.

Słowo **compound** może znaczyć złożony lub związek (o związku chemicznym).

Zapamiętaj więcej słów związanych z grzybami:

spore	zarodnik
stem/stipe	trzon
ring/skirt	pierścień

Słowo **gills** może też oznaczać skrzela.

Przeciwieństwem **cold-blooded** jest potoczne określenie **warm-blooded** lub specjalistyczne słowo **homeothermic** (stałocieplny). Z kolei przymiotnika **hot-blooded** używamy w odniesieniu do ludzi gorącokrwistych, zapalczywych.

Wsluchaj się w nagranie i zapamiętaj prawidłową wymowę słowa **cytoplasm** – /'saɪtəplæzəm/ oraz słowa **enzyme** – /'enzaim/. Zapamiętaj też, że słowo **waste** oznacza zbędne produkty przemiany materii.

Na badanie USG lub tomografię komputerową (**CT, computed tomography**) można też potocznie powiedzieć **scan**.

Eczema (wym. /'eksmə/) to określenie na egzemę lub wyprysk kontaktowy.

14.	Nasza skóra, płuca i nerki biorą udział w procesie wydalania zbędnych produktów przemiany materii z organizmu.
15.	Płyn pozakomórkowy jest tym, co otacza komórki.
16.	Włókna w twojej szczoteczce do zębów są w koszmarnym stanie! Po prostu kup sobie nową! Nie są drogie.
17.	Świetliki są świetnym przykładem na to, jak działa bioluminescencja.
18.	Kwiat jest zbudowany z pręcików, słupka i płatków.
19.	Pański wysoki poziom azotu mocznika we krwi wskazuje, że cierpi pan na jakąś dziedziczną chorobę nerek. Ten sam wniosek można wysnuć na podstawie pańskiej historii choroby.
20.	Bezkregowce to stworzenia, które nie mają kręgosłupa. Czy uwierzyłbyś, że stanowią ponad 95% wszystkich zwierząt na Ziemi?
21.	Błony są rodzajem barier, które przepuszczają tylko niektóre substancje.
22.	DNA, czy też kwas deoksyrybonukleinowy, to, jak sama nazwa wskazuje, kwas nukleinowy. Jest on podstawowym materiałem genetycznym potrzebnym do życia.
23.	Myszę, że nie zdawałem sobie sprawy, że świnie są wszystkożerne, dopóki nie obejrzałem filmu „Przekręt”, w którym gangsterzy wykorzystywali je do pozbywania się ciał.
24.	Ostatnio bardzo straciła na wadze i to najprawdopodobniej z powodu jakichś pasożytów jelitowych.
25.	Insekty, wije, pajęczaki i skorupiaki to cztery główne grupy stawonogów, które stanowią najliczniejszy typ w królestwie zwierząt.
26.	Moja kotka jest mistrzowskim drapieżnikiem. Jestem pewien, że myśli, iż jest lwem!
27.	Stado lwów otoczyło swoje ofiary: duże stado antylop.
28.	Ssaki naczelne są najlepiej rozwiniętymi i najinteligentniejszymi zwierzętami, oczywiście z ludźmi wiodącymi w tej grupie prym.
29.	Warto wiedzieć, że jeżozwierze są klasyfikowane jako gryzonie.
30.	Z tyłu głowy jest uszkodzona tkanka, co sugeruje, że ofiara została uderzona tępym przedmiotem.

14. Our skin, lungs and kidneys are involved in the process of excretion of waste from the body.

15. Extracellular fluid is what surrounds the cells.

16. The filaments on your toothbrush are in a terrible state! Just get a new one! They're not expensive.

17. Fireflies are a great example of how bioluminescence works.

18. A blossom is made up of the stamens, the pistil and the petals.

19. Your high blood urea nitrogen level suggests that you suffer from a hereditary kidney disease. The same conclusion can be drawn on the basis of your medical history.

20. Invertebrates are creatures that don't have a spine. Would you believe they make up over 95% of all animals on Earth?

21. Membranes are a kind of barrier which only let certain substances through.

22. DNA or deoxyribonucleic acid, as the name suggests, is a nucleic acid. It's the basic genetic material for life.

23. I don't think I realised pigs were omnivorous until I watched the film "Snatch", where gangsters used them to dispose of bodies.

24. She's lost a lot of weight lately and it's most probably due to some intestinal parasites.

25. Insects, myriapods, arachnids and crustaceans are the four major groups of arthropods, which is the most numerous phylum in the animal kingdom.

26. My cat is a master predator. I'm sure she thinks she's a lion!

27. The pride of lions surrounded their prey: a large herd of antelopes.

28. Primates are the most developed and intelligent animals, with humans being top of the class, of course.

29. It's worth knowing that porcupines are classified as rodents.

30. There is damaged tissue at the back of the head, which suggests the victim was hit by a blunt object.

Warto zapamiętać, że przedrostek **extra-** znaczy *poza-*, np.:

- *extraembryonic* – pozazarodkowy,
- *extracranial* – pozaczaszkowy,
- *extravascular* – pozanaczyniowy.

Zapamiętaj *phrasal verb* **to make up sth of sth**, który znaczy *stanowić ileś z liczby czegoś*. Często używany jest w stronie biernej. Jego znaczenie można wyrazić przy użyciu czasownika *to constitute*, np. *Women constitute roughly 50% of the world's population* – Kobiety stanowią z grubsza 50% populacji świata. Przeciwnościem słowa **invertebrate** może być **vertebrate** lub **spineless**.

Kwas deoksyrybonukleinowy (DNA) określamy po angielsku słowami *deoxyribonucleic acid* (wym. /di.ɒksɪraɪbəʊnju:kli:ɪk 'æsɪd/), a kwas rybonukleinowy (RNA) – *ribonucleic acid* (wym. /raɪbəʊnju:kli:ɪk 'æsɪd/).

Rzeczownik **parasite** może być też stosowany w przenośni, gdy mowa o kimś żerującym na kimś, np. *Why don't you get a job? You're like a parasite living off your parents at your age* – Dlaczego nie pójdziesz do pracy? W tym wieku jesteś jak pasożyt żerujący na swoich rodzicach.

Zapamiętaj również nazwy wybranych pasożytów:

<i>tapeworm</i>	tasiemiec
<i>threadworm</i>	owsik
<i>whipworm</i>	włosogłówka
<i>hookworm</i>	tęgoryjec

Warto również znać nazwy poszczególnych kategorii systematycznego podziału organizmów:

<i>kingdom</i>	królestwo	<i>family</i>	rodzina
<i>phylum</i>	typ	<i>genus</i>	rodzaj
<i>class</i>	gromada	<i>species</i>	gatunek
<i>order</i>	rząd		

Rzeczownika **pride** używamy w znaczeniu *stado* tylko wtedy, gdy opisujemy grupę lwów. Zapamiętaj też słowo **skulk**, stosowane jedynie do określania stada lisów. Warto wiedzieć, że rzeczownik **prey** jest niepoliczalny.

Zwrot *to be top of the class* znaczy w tym przypadku *wieść prym* (w jakiejś grupie lub jakimś towarzystwie).

Oto jedne z trudniejszych nazw gryzoni: *shrew* (ryjówka), *chinchilla* (szynszyła), *gerbil* (myszokoczek).

Gdy mowa ogólnie o tkance lub tkankach, rzeczownik **tissue** jest niepoliczalny. Jeśli jednak mówimy o różnych rodzajach tkanek, możemy użyć liczby mnogiej. Oto wybrane określenia tkanek: *soft* (miękkka), *fibrous* (włóknista), *interstitial* (śródmiażdżowa), *connective* (łączna).

1 Przetłumacz słowa podane w nawiasach i uzupełnij nimi zdania.

1. I think you misunderstood me, allow me to _____ (wyjaśnić).
2. The platypus looks like an otter with a duck's _____ (dziób).
3. If you find four-leaf _____ (koniczyna), it means you will have good luck.
4. Cyprus is a lovely country for a holiday, though in the summer it's really _____ (wilgotny).
5. _____ (kłusownictwo) of rhinos for their horns means they are on the brink of extinction.
6. If you're feeling cold, help me chop these _____ (kłody), you'll soon warm up!
7. Make sure your septic tank isn't cracked as it will _____ (przepuszczać) sewage into the ground.
8. _____ (wetknąć, zaklinować) a folded paper serviette under the leg to stop the table rocking.
9. All the legs of an ant are attached in front of the _____ (odwłok).
10. It's nice to have a pond in the garden, as it attracts beautiful green and blue _____ (ważki) in the summer.

2 Utwórz kolokacje lub poprawne logicznie wyrażenia.

1. space	a. shed	.....
2. pedigree	b. probe	.....
3. venomous	c. acid	.....
4. nucleic	d. dog	.....
5. cattle	e. snake	.....
1. adjust	a. sheep	.....
2. grazing	b. cliff	.....
3. tooth	c. water	.....
4. limestone	d. the volume	.....
5. barley	e. decay	.....
1. maple	a. information	.....
2. shooting	b. debts	.....
3. compile	c. syrup	.....
4. incur	d. sleet	.....
5. driving	e. star	.....

3 Wybierz prawidłową odpowiedź.

1. Having _____ that it was murder, we now need to figure out the motive.
a. set up   b. founded   c. established

2. A _____ bite can lead to borreliosis, also known as Lyme disease.
a. tick   b. louse   c. flea

3. The horse got its _____ stuck in a divot and tripped up during the race.
a. flank   b. mane   c. hoof

4. I'm looking for a new dog, a pedigree one, of course, but it must come from a reputable _____.
a. producer   b. breeder   c. handler

5. Chinchillas belong to the order of _____.
a. rodents   b. rodeos   c. rounders

6. Can I borrow a _____? I'd like to check the size of this wardrobe.
a. tape measurer   b. type measure   c. tape measure

7. You can really damage your eyes if you look directly at a _____.
a. solar ellipsis   b. solar eclipse   c. sun block

8. His face was badly burnt in the accident, but much of the scar _____ has been replaced thanks to skin grafting.
a. tissue   b. skin   c. fibre

9. You'll need a _____ if you want to put that shelf up straight.
a. ghou level   b. spirit level   c. spirit lever

10. Many people try to get rid of _____ from their lawns, but I think their yellow flowers are quite pretty.
a. dandelynx   b. danglelions   c. dandelions

A n s w e r   k e y

TEST 1

1.

1. capacity
2. tweezers
3. per capita
4. dumbfounded
5. startle
6. gall bladder
7. bouncy castle
8. scooter
9. awning
10. affable

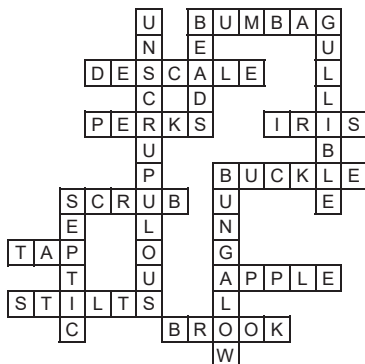
2.

1 c	1 b	1 c
2 a	2 c	2 b
3 e	3 d	3 e
4 b	4 a	4 a
5 d	5 e	5 d

3.

1. c	6. b
2. b	7. a
3. a	8. c
4. c	9. c
5. b	10. a

4.

5.

1. holiday entitlement
2. indefatigable
3. contact lens solution
4. adolescent
5. broken home
6. bashful
7. petrified
8. earlobe
9. shovel
10. sluggish

6.

1 d	5 b
2 g	6 c
3 a	7 f
4 e	

7.

1. tenacious
2. resourceful
3. conscientious
4. pigsty
5. bleach
6. seesaw
7. larynx
8. boisterous
9. vocation
10. plough

8.

1. complacently
2. aloof
3. condescending
4. mischievous
5. tinker
6. belligerent
7. abrupt
8. withdrawn
9. perplexing
10. poverty-stricken

9.

1. b	6. a
2. b	7. b
3. a	8. b
4. b	9. a
5. a	10. a

10.

a)	b)
1. off	1. about
2. on	2. in, out
3. down	3. off
4. on	4. at
5. out	5. at
6. up	6. apart

TEST 2

1.

1. clarify
2. beak
3. clover
4. humid
5. Poaching
6. logs
7. leach
8. Wedge
9. abdomen
10. dragonflies

2.

1 b	1 d	1 c
2 d	2 a	2 e
3 e	3 e	3 a
4 c	4 b	4 b
5 a	5 c	5 d

3.

1. c	6. c
2. a	7. b
3. c	8. a
4. b	9. b
5. a	10. c